

انتقاد وزیر کشور از قانون شوراها

● شرق: مرتضی الویری، رئیس شورای عالی استان ها و عضو شورای شهر تهران، به ارائه جزئیات دیدار اخیر خود با عبدالرضا رحمانی فضلی، وزیر کشور، پرداخت. الویری گفت: آقای رحمانی فضلی در این دیدار از آمادگی وزارت کشور برای دریافت طرح‌ها و پیش‌نویس برنامه‌های شورای عالی استان‌ها در زمینه مدیریت شهری خبر داد و افزایش همکاری‌های متقابل را خواستار شد.به گفته رئیس شورای عالی استان‌ها، در این جلسه وزیر کشور با انتقاد از قانون شوراهای اسلامی شهر و روستا، ابراز عقیده کرد: قانون فعلی به موضوع شورای محله‌ها نپرداخته و سلسله‌مراتب پارلمان‌های شهری از محله تا شورای عالی استان‌ها، در آن دیده نشده است.او اظهار کرد: به اعتقاد آقای رحمانی فضلی، قانون فعلی با توصیف فوق نقص دارد و نیازمند تکمیل زنجیره شوراهای محله تا شورای عالی استان‌هاست، به همین دلیل، ایشان پیشنهاد کرد موضوع اصلاح قانون شوراها را در شورای عالی استان‌ها به صورت جدی در دستور کار قرار دهیم و در قالب طرح به مجلس شورای اسلامی ارائه کنیم.این عضو شورای شهر تهران در همین رابطه افزود: با توجه به همکاری مناسب شورای عالی استان‌ها با وزارت کشور، می‌توان از طریق این وزارتخانه طرح اصلاح قانون شوراها را در هیئت دولت تبدیل به لایحه کرد و به مجلس شورای اسلامی ارائه داد.مرتضی الویری «استفاده حداکثری از ظرفیت‌های قانونی فعلی برای تدوین و تصویب لوایح شهری» را موضوع دیگر بحث‌شده در دیدار با وزیر کشور اعلام کرد و گفت: وزیر کشور اعلام کرد با توجه به اینکه در کمیسیون کلان‌شهرهای دولت چهار رای همسو داریم، بنابراین می‌توانیم با این پیشنهاد اقدام به همفکری بیشتری کنیم.او در توضیح این موضوع گفت: بر اساس قانون، در کمیسیون کلان‌شهرهای دولت، رئیس شورای عالی استان‌ها، رئیس شورای شهر، شهردار و استاندار تهران عضویت دارند و با حداقل چهار رای همسو می‌توانیم بسیاری از لوایح را که در آن کمیسیون مطرح می‌شود، با قدرت بیشتری جلو ببریم.رئیس شورای عالی استان‌ها در ادامه اظهار کرد: شورای عالی استان‌ها بالاترین پارلمان محلی با همان مجلس سفلی محسوب می‌شود؛ به همین دلیل، با اشاره به موضوع هم‌ترازی از وزیر کشور خواستم در مکاتبات و ارتباطات برون‌سازمانی، جایگاه شورای عالی استان‌ها مورد توجه قرار گیرد و این موضوع نیز می‌تواند از درون وزارت کشور آغاز شود که با استقبال آقای رحمانی فضلی مواجه شد.الویری با بیان اینکه «آموزش و توانمندسازی اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا» آخرین محور مذاکرات اخیر با وزیر کشور بود، گفت: با توجه به اینکه موضوع آموزش اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا در سراسر کشور به شورای عالی استان‌ها واگذار شده است، از وزیر کشور خواستم اعتبارات لازم در این زمینه را در اختیار شورای عالی استان‌ها قرار دهد.به گفته رئیس کمیسیون برنامه‌وبودجه شورای شهر تهران، آقای رحمانی فضلی معتقد است برخی از اعضای شوراهای شهر و روستا، اشرف کافی بر حوزه فعالیت‌های خود ندارند و به همین دلیل مقوله آموزش برای اعضای شوراهای سراسر کشور اهمیت بسیاری دارد و لازم است این موضوع مهم هرچه سریع‌تر در دستور کار قرار گیرد و فرایند آغاز آن برنامه‌ریزی شود.

شرق: همان‌طور که وقتی وارد یک شهر یا یک کشور می‌شویم می‌توانیم از وضعیت هوای غالب آنجا صحبت کنیم و بگوییم هوای غالب این شهر اِیِری یا بارانی یا آفتابی است، در ارتباط با یک خانواده و یک محله یا یک شهر یا یک کشور، با حتی یک شرکت و سازمان نیز می‌توانیم از هوای غالب روان‌شناختی صحبت کنیم. همان‌طور که هوای غالب هوشناسی یک شهر به شما این امکان را می‌دهد که پیش‌بینی کنید ممکن است چه اتفاقاتی بیفتد؛ یعنی اگر فرضا باران شدید می‌بارد از قبل می‌توانید پیش‌بینی کنید در این مسیر، دیگر نمی‌توانید آفتاب بگیرید و...، غالب روان‌شناختی یک شهر یا یک منطقه نیز امکان وجود بعضی از خداه‌ها یا امکان بعضی از تضادها و پیش‌بینی بعضی از مسائل را به شما می‌دهد. این بخشی از نظرات دکتر محسن فاطمی، استاد روان‌شناسی است. با او در همین زمینه و در تحلیل هوای روان‌شناختی یک سازمان یا یک شرکت یا یک محله یا یک شهر یا یک شهر-اینکه می‌تواند امکان پیش‌بینی در امکان توجه به بعضی تضادها، تراحم‌ها، تعامل‌ها و خروجی آنها را به ما بدهد، به گفت‌وگو نشستیم. او معتقد است همان‌طور که برای پیش‌بینی هوشناسی و هوای غالب آنها شاخص‌هایی داریم و می‌توانیم از یک‌سری شاخص صحبت کنیم که می‌تواند هوای غالب روان‌شناختی را در یک مجموعه مرتبط با یک خانواده یا یک سازمان یا یک شهر یا روستا، مشخص و روشن کند.
مشروح این گفت‌وگو در ادامه آمده است.

● مدت‌هاست خبرهای زیادی می‌شنویم درباره میزان مشکلات روانی با اضطراب در ایران و... که البته بشخصه به‌عنوان یک خبرنگار، خیلی از صحت و سقم آنها اطلاع ندارم، اما این آمارها مثلا می‌گویند ۷۰ درصد مردم ایران مشکل روانی با مشکل استرس دارند، آیا واقعا مردم ایران، اضطراب و استرس و مشکلات روانی آنها، به نسبت بقیه دنیا درصد متفاوتی است؟ آیا تفاوت فاحشی با کشورهای غربی داریم؟

وقتی می‌خواهیم از نظر علمی درباره مسائل گفت‌وگو کنیم، با اظهارنظرهای عامیانه و عوامانه می‌تواند متفاوت باشد.

● گاهی این آمار را یک استاد دانشگاه یا حتی یک مسئول اعلام می‌کند؟

بخشی در روان‌شناسی مرتبط با آمار داریم که می‌گوید آمار می‌تواند هم فریب‌دهنده باشد و هم پرمغله، حتی از نظر روان‌شناسی سیاسی، در دوره‌ای که ریکان در آمریکا دنبال جذب آرا بود، یک‌سری آمار می‌داد که آن آمار از یک لحاظ درست بود، ولی در یک کانتکستی بحث می‌کرد که آن کانتکست و آن مجموعه، زمینه‌های مغفله‌های دیگران را هم فراهم می‌کرد. خیلی مهم است که چگونه آمار را در نظر بگیرید؛ چون اعداد می‌توانند انسان را مهوت کنند یا از طرف دیگر می‌توانند حضور یوایی آدم‌ها را کم کنند؛ یعنی می‌توانند غفلت‌محور باشند. بستگی دارد که آمار را در چه بستر و فضایی مطرح می‌کنید. اینکه ممکن است شما در جایی بگویید فروش بالا رفته یا فروش پایین آمده یا بی‌کاری این‌طور است، با هرچیز دیگر، بستگی به این دارد که از نظر آماری و از نظر کمی، در چه بستری صحبت می‌کنید. نقطه ارجاع شما چیست؟ نمونه شما چیست؟ اینها در ارتباط با اینکه بتوانید واقعا گزاره‌هایی را بدهید که این گزاره‌ها از لحاظ علمی دفاع‌پذیر باشند، خیلی مهم است؛ چون گزاره‌های آماری وقتی در مفهوم علمی معنا پیدا می‌کنند، معنای آن به زمینه‌های خاصی مشروط و مقید است. عمومیت‌دادن به این آمارها و برجسته‌کردن آنها، می‌تواند در اهداف کلی مثلا عامیانه، یک‌سری نقش‌هایی در ارتباط با مباحث داشته باشد. اما

گفت‌وگوی «شرق» با سید محسن فاطمی، روان‌شناس

تحلیل حال روان‌شناختی ایران

پیکر

اینکه آن آمار بخواهد از لحاظ علمی بررسی شود، خیلی باید با آن توجهات خاص همراه باشد.

● می‌خواستم از همین موضوع به بحث اصلی و اولیه شما برسم. به صورت مشخص آیا هوای روان‌شناختی کشور با این آمار تطابق دارد؟

چون الان که با هم گفت‌وگو می‌کنیم، نمی‌دانیم کدام آمار منظور است؛ یعنی ارجاع مابه کدام آمار مشخص نیست، نمی‌شود به صورت دقیق صحبت کرد. خود شما هم گفتید خیلی از آمارها این‌طور می‌گویند... بنابراین صحت و سقم آن آمار را نمی‌توانیم در نظر بگیریم.

● از همین منظر، حال غالب روان‌شناختی ایران یا تهران را به‌عنوان یک شاخص، چطور می‌بینید؟

همان‌طور که وقتی از گفتمان صحبت می‌کنیم، می‌توانیم از یک گفتمان غالب صحبت کنیم، در هر فردی یا در هر اجتماعی و هر مجموعه‌ای می‌تواند گفتمان غالب وجود داشته باشد. مثلا کسی که افسرده است و قبول کرده که افسرده است، گفتمان غالبش افسردگی است. بنابراین خواهان‌خواه از دوستان فاصله می‌گیرد، با دیگران رفت‌وآمد نمی‌کند، عزت‌جویی را بیشتر پیشه می‌کند، رنگ‌های مغموم می‌پوشد، اصلا با شادی رابطه ندارد و گفتمان غالب او افسردگی می‌شود. اگر این گفتمان غالب را پذیرفت، این گفتمان غالب باعث می‌شود رفتارهای او جهت خاصی پیدا کنند؛ یعنی گفتمان غالب هر فرد یا گفتمان غالب یک شهر یا یک روستا یا شرکت یا یک سازمان، می‌تواند در جهت‌دهی به رفتار آدم‌ها نقش بسیار مهمی داشته باشد. شاخص‌هایی وجود دارد برای حال غالب یا حال روان‌شناختی غالب آدم‌ها. اینها را به صورت فهرست عرض می‌کنم.

می‌توانید آنها را در مجموعه‌های مختلف مورد توجه و ارزیابی قرار دهید. بعد مقایسه کنیم با بعضی از شاخص‌هایی که در تقابل با آنها قرار دارند. وقتی وارد یک منزل، خانه یا یک شرکت و سازمان می‌شوید، اینکه تا چه اندازه بین آنها صمیمیت و رفاقت وجود داشته باشد، شفقت و مهریانی وجود داشته باشد، می‌تواند حال غالب روان‌شناختی آنها را کاملا تغییر دهد. در این شرایط دینی ما هم وجود دارد؛ مولانا می‌گویند برخی باشند که سلام دهند و از سلام آنها بوی دود آید، باشند که سلام دهند و از سلام آنها بوی مشک آید. این مطلب را کسی دریابد که او را مشامی باشد؛ یعنی دود یا مشک می‌تواند هوای غالب ایجاد کند. عکسش این است که شما جای این حالت ایجاد و آفرینش آن جاذبه‌ها، فضایی که ایجاد می‌کنید، فضای کاملا متفاوتی باشد. چطور این فضا ایجاد می‌شود؟ این‌طور

گفت‌وگوی «شرق» با سید محسن فاطمی، روان‌شناس

با فضای غالب آدم‌ها، سنجش آن، یا تغییر و تحول آن، وارد بحث و بررسی شوید، صرفا مشغول‌شدن به بحث ذهن اول با استدلال و با عقلانیت و با اینها، ضمن اینکه می‌تواند در جای خودش کمک کند، اما کافی و وافی نخواهد بود. بسیاری از مواقع، آدم‌ها چنان در فضای غالب هیجانی برخاسته از تجربه‌های ویژه غرق هستند که اصلا امکان توجه به غیر از آن فضا را نخواهند داشت. برای اینکه این اتفاق در یک سازمان و یک خانواده و اجتماع اصلاح و تصحیح و بازنگری یاس باشد، اصلا دهن به سیاه و سفید نخواهد زد. برای اینکه فضای غالب آدم‌هاست که انگیزش‌ها را تشکیل می‌دهد، توکل را تشکیل می‌دهد. مشارکت آدم‌ها در یک فضای اجتماعی، در فضای بومی امکان‌پذیر نخواهد بود، الا آنکه فضای روان‌شناختی غالب آنها به سوی مشارکت اجتماعی میل داشته باشد، والا مثل همان دانش‌آموز و تجربه درس ریاضی است که تجربه ضرب‌و‌ضرم را داشت، شما می‌گویید درس شیرین ریاضی، ولی خروجی درستی نخواهید داشت.

● در این فرهنگ که منجر به شکل‌گرفتن این فضا شده است، بی‌تردید بخشی از آن ناشی از رفتار مدیران و مسئولان است، بخشی از آن هم به نظر من ناشی از نقش رسانه‌هاست...، مثلا در مورد ایران، مدت‌هاست گفته می‌شود یا تصور می‌شود که وضعمان خیلی خراب و مایوس‌کننده است. خودم بشخصه، بارها در معرض این سؤال یا بحث قرار گرفته‌ام که چرا اخبار بد آن‌قدر زیاده شده است. پاسخ من البته این بوده که اینکه شما خبرهای بد را می‌شنوید دلیلش این است که رسانه‌ها و سرعت رساندن اخبار بیشتر شده‌اند. قیلا اگر در فلان شهر بدری فرزندش را می‌کشت، رسانه در آن حد فراگیر نبود که خبرش به شما در دیگر گوشه کشور برسد، ولی الان می‌رسد. از جابهار هم به تبریز در کسری از ثانیه خبر می‌رسد. نقش رسانه را در شکل‌گیری این فضای غالب و هوای غالب، مثلا ناامیدی چطور تحلیل می‌کنید؟

این سؤال حاوی نکات عمیق و ظریفی است. می‌دانید که درواقع از نظر روان‌شناسان رسانه و کسانی که در حوزه رسانه کار می‌کنند، یکی از ویژگی‌هایش ایجاد واقعیت‌کردن است.

واقعیت‌آفرینی می‌کند، متناسب با مقصد و منظرها و اهدافی که پشت آن است. اگر رسانه بتواند از حکمت لازم برخوردار باشد و اگر این رسانه صرفا در بازی‌های تقابلی و رقابتی قرار گیرد و اگر رسانه نتواند براساس ارزش‌های بنیادین فضاهای خاص خودش عمل کند، مسلما خود رسانه هم ضمن اینکه عاملی است برای تقویت فضاهای غالب، خودش هم محاط می‌شود در آن فضاهای غالب. درست مثل کسی که منتقل‌کننده یک هیجان است، ولی خودش به جای اینکه آن هیجان را مدیریت کند، چنان مستغرق در آن فضای هیجانی می‌شود و آن فضای هیجانی چنان بر او محیط است که دیگر این کار را به‌صورت اتوماتیک انجام می‌دهد؛ این نکته‌ای است که باید به آن توجه کرد. دومین نکته‌ای که در کنار بحث رسانه‌ای مطرح می‌شود، می‌دانید که رسانه در رانندازی حافظه از نظر روان‌شناختی، نقش خیلی مهمی خواهد داشت. می‌تواند بسیار بسیار عملکرد بالایی داشته باشد.

ادامه در صفحه ۱۳

گفت‌وگوی «شرق» با سید محسن فاطمی، روان‌شناس

تحلیل حال روان‌شناختی ایران

روی نادیده دیپلماسی آب

علی خدابخشی

● هرگاه صحت از دیپلماسی آب می‌شود، ذهن‌ها بلافاصله درگیر گفته‌ها و نوشته‌هایی می‌شود که به بروز جنگ و مناقشات بین کشورها برای آب‌های مشترک یا غیرمشترک مسئله‌ساز می‌شود. در این یادداشت کوتاه تلاش شده است از منطری که کمتر یا شاید هرگز به آن توجه نشده، به روی دیگر دیپلماسی و تعاملات آبی بپردازیم. در سال گذشته، به بهانه ازبین‌رفتن تدریجی تالاب ارزشمند هورالعظیم که به یکی از کانون‌های مهم ریزگرد در منطقه تبدیل شده است، پوششی با هدایت کشگران مطرح محیط‌زیستی کشور راه‌اندازی شد که این پوشش نجات میان‌رودان (بین‌النهرین) نام گرفت و بیش از ۱۲۰ هزار نفر در این پوشش نام‌نویسی رسمی کرده‌اند. بنا به وجود بحران‌های محیط زیستی که در منطقه خاورمیانه در حال روی‌دادن است، در سال گذشته و دولت قبل، کنفرانسی مهم با حضور معاون دبیرکل و رئیس برنامه محیط زیست سازمان ملل و عده‌ای از مقامات و سفرای کشورهای خارجی برگزار شد که با توجه به انتشار خبر پوشش نجات میان‌رودان ریاست محترم جمهوری، اشاره‌ای نیز به اهمیت اثر سدسازی‌های ترکیه روی دجله و فرات شد که مقامات ترکیه‌ای به آن واکنش نشان دادند و بحث دیپلماسی آب در رسانه‌های مختلف بالا گرفت؛ به‌طوری‌که برخی روزنامه‌ها و مجلات پرونده ویژه‌ای برای آن باز کردند و مصاحبه‌ها و گزارش‌ها و مقالات متعددی منتشر شد و دستگاه دیپلماسی کشور نیز به موضوع حساسیت نشان داد و آقای دکتر عراقچی ضرورت ایجاد ساختار مربوط به دیپلماسی آب را در وزارت امور خارجه گوشه‌زد کردند و از نگارنده نیز در همین زمینه یک مصاحبه و یک مقاله نیز به چاپ رسید.

اخیرا در مصاحبه‌های آقای دکتر اردکانیان، وزیر نیرو و قیبل از معرفی رسمی به مجلس محترم شورای اسلامی و بعد هم در برنامه‌های ایشان اشاراتی به دیپلماسی آب نیز شده بود در تمامی متون مصاحبه‌ها و یادداشت‌ها و مقالات و گزارش‌ها تحت‌تأثیر سدسازی‌های ترکیه و قهابه‌های هورالعظیم و هامون و بر اشتراکات یا کنترل آب‌های مرزی تاکید و برخی آن را موجب جنگ و برخی موجب تعامل بین‌المللی برشمرده بودند.

از طرفی سال‌هاست که همکاری‌های پژوهشی و اجرایی با کمک‌های مالی سازمان‌های مختلف بین‌المللی یا کمک‌های مالی تعریف‌شده در ساختار کشورهای توسعه‌یافته، در کشورهای جهان سومی و کشورهای درحال‌توسعه در زمینه‌های گوناگون با همکاری پژوهشگران همان کشورها و سایر کشورها در حال اجراست که طبیعتا با توجه به ناتوانی اقتصادی کشورهای ضعیف در صورت عدم‌دریافت این کمک‌ها، این پژوهش‌ها تا مدت‌های طولانی انجام‌پذیر نبود. با بررسی انجام‌شده چندین مرکز بین‌المللی مطالعاتی برای پژوهش‌های مشترک مانند «مرکز همکاری‌های بین‌المللی»، «مرکز بین‌المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی»، «مرکز بین‌المللی قنات»، «مرکز مطالعات آب شهری» و اخیرا مرکز منطقه‌ای برنامه پژوهش‌های آبیاری و زه‌کشی کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زه‌کشی با حمایت وزارت نیرو در ایران-اهواز راه‌اندازی شده است.

ادامه در صفحه ۱۳

سودوکو سخت ۲۰۳۵

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۰۳۵

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۲	۷	۱	۸	۵	۴	۳	۶	۹
۶	۹	۵	۱	۳	۲	۴	۸	۷
۴	۸	۳	۶	۹	۷	۲	۵	۱
۷	۱	۹	۳	۶	۵	۸	۴	۲
۳	۲	۶	۴	۸	۱	۹	۷	۵
۸	۵	۴	۷	۲	۹	۱	۳	۶
۹	۴	۲	۵	۷	۳	۶	۱	۸
۱	۶	۷	۲	۴	۸	۵	۹	۳
۵	۳	۸	۹	۱	۶	۷	۲	۴

حل سودوکو ۲۰۳۴

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴
۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۳	۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۴	۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴

جدول ۳۰۳۸

۸- وجود ندارد- به زور کسی را به کاری واداشتن- بی نظیر ۹- بودر دستگاه پرینتر- قریه- رنج بی‌پایان! ۱۰- ستایش‌کردن- فهم و شعور- موی بلند ۱۱- ضمیر متصل معقولی- سومین حرف الفبای یونانی- اِرت ۱۲-

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

جدول ۳۰۳۹ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- نام چاهی در مکه- سلاح مشهور غرب وحشی- حمله نظامی ۲- الفبای گوش‌نواز- هر غذای ساده و بدون زحمت- زیباترین بنای باستانی هند ۳- برافراشته- عماد- ۴- درگشتگان- طراحی مقدماتی- نویسنده ۵- دورتا‌دور- آلوده به ننگ ۶- جادو- از مظاهر زیبایی طبیعت- نوعی بیماری ویروسی کشنده ۷- امپراتور دیوانه روم باستان- صدوقچه جواهرات- نشاسته ۸- جام جهان‌نما- فیلمی ساخته فدریکو فلینی محصول ۱۹۵۵- چاه عمیق ۹- گونه‌ها، اقسام- زادگاه حضرت ابراهیم(ع)- سرگیجه ۱۰- معاصر- از‌دست‌دادن تعادل روانی- خودروی فرانسوی ۱۱- ترک‌نکردن جایی- کوشش و فعالیت ۱۲- نوعی فرش بدون پرز- رقیبان- بازپرداخت ۱۳- حبس مادام‌العمر- شیون- از پهلوانان ایرانی شاهنامه ۱۴- روشی برای اتصال کامپیوتر به شبکه بدون استفاده از کابل- لباس کشفاب- سوغات اصفهان ۱۵- پروردگار- شهر یاد می‌شود - همتا.

عمودی:

۱- همسر مرد- دستگاه اندازه‌گیری کچالی مایعات- شهر معبد باستانی آنهاثبت ۲- تمام کننده- بی‌بهرگی- برگزیده از هر چیز ۳- رفت‌وآمد زیاد- دلسردی ۴- دوراندیش- خوش‌آواز- تکرار حرفی ۵- بهتان- خط تلفن- توسط سیم‌رغ بزرگ شد ۶- حالت- نوآوری- ضربه‌ای در بدمیتون ۷- زمین آذری- آمیوه، عصاره- شهری در استان کرمانشاه